

INTERNATIONAL
PRACTICE GROUP

BAKIŞ

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK & BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

Ankara Merkez
Çetin Emec Bulvarı 1364.Sokak No1/1
Balgat-ANKARA-TR
Tel:0312-284 03 35-36
Fax:312-284 36 85
e-posta:info@bakis.com.tr

Ankara, 04/ 02 / 2009

SİRKÜLER 2009 / 6

KONU: 4735 SAYILI KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU KAPSAMINDAKİ YAPIM İŞLERİNDE BEKLENMEYEN FİYAT ARTIŞLARI NEDENİYLE UYGULANACAK İLAVE FİYAT FARKI ESASLARININ UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

MEVZUAT: 31/5/2008 TARİHİNDEN ÖNCE 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNA GÖRE İHALESİ YAPILAN VE 4735 SAYILI KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU KAPSAMINDAKİ YAPIM İŞLERİ

04.02.2009 tarih 27131 Sayılı Resmî Gazete de yayımlandığı üzere; 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/14447 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Kapsamındaki Yapım İşlerinde Beklenmeyen Fiyat Artışları Nedeniyle Uygulanacak İlave Fiyat Farkı Esasları" (Esaslar) çerçevesinde 31/5/2008 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılan ve 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamındaki yapım işlerinde, iş kalemleri veya iş gruplarının imalatında 1/1/2008 ile 30/9/2008 tarihleri arasında fiilen kullanılan ve fiyatlarında beklenmeyen artış olan; düz ve nervürlü beton çelik çubuğu, hasır çelik, köşebent, lama, sac, çelik boru, her çeşit profil demiri ile raya verilecek ilave fiyat farkının uygulanmasına açıklık getirmektedir.

Fiyat farkı verilmesinin koşulları

1- Esasların ekinde yayımlanan malzeme fiyatları esas alındığında ilave fiyat farkı verilecek malzemeler;

- Düz ve nervürlü beton çelik çubuğu ve hasır çelik,
 - Her çeşit profil demiri ve ray,
 - Köşebent, lama, sac ve çelik boru,
- olmak üzere üç grupta toplanmaktadır.

2- Esaslar kapsamında ilave fiyat farkı verilebilmesi için;

a- Uygulama ayında kullanılan malzemenin fiyatında beklenmeyen bir artışın olması,

b- Esasların 5 inci maddesi uyarınca yapılacak hesaplama sonucunda artı (+) bir değer ortaya çıkması,
koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

3- İlave fiyat farkı hesabı yapılmadan önce, imalatta kullanılan malzemenin cinsine göre aşağıdaki yer alan tablolarda belirtilen uygulama ayında beklenmeyen bir fiyat artışı olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. İhalenin yapıldığı ay dikkate alınarak uygulama ayına ilişkin tabloda "Yok" olarak belirtilen aylar için ilave fiyat farkı hesabı yapılmayacaktır. Ancak, uygulama ayı itibarıyla beklenmeyen bir fiyat artışı olmakla birlikte ilave fiyat farkı hesabı sonucunun eksi (-) çıkması halinde ilave fiyat farkı kesintisi yapılmayacaktır.

Beklenmeyen fiyat artışı

- Esaslar kapsamında ilave fiyat farkı verilebilmesi için, uygulama ayına (imalatın gerçekleştirildiği ay) ait fiyatın baz fiyata (ilgisine göre ihalenin yapıldığı ay veya Aralık 2007 fiyatı) göre artış oranı ile uygulama ayına (imalatın gerçekleştirildiği ay) ait 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunun "Genel" sütunundaki endeksin temel endekse (ilgisine göre ihale tarihi veya Aralık 2007) göre artış oranı arasındaki farkın 0,03'e eşit veya daha fazla olması gerekir.

Beklenmeyen fiyat artışı hesabı

1- Uygulama ayında beklenmeyen fiyat artışı olup olmadığı aşağıdaki yöntemle göre hesaplanmıştır:

Örnek 1: 2006 yılının Mayıs ayında ihalesi yapılan bir yapım işinde, düz ve nervürlü beton çelik çubuğu için, Mayıs 2008 uygulama ayında beklenmeyen fiyat artışı olup olmadığının hesabı:

PİYASA FİYATINDAKİ ARTIŞ ORANI

ÜFE GENEL ENDEKSİNDEKİ ARTIŞ

Beklenmeyen Malzemenin Mayıs 2008 Fiyatı-
2007) endeksi Aralık 2007 Fiyatı
Fiyat artışının => -----

ÜFE Genel (Mayıs2008-Aralık

Gerçekleştiği Malzemenin Aralık fiyatı
endeksi Aralık 2007
Ay

ÜFE Genel Aralık 2007

(1479 –780)
Mayıs 2008 => ----- = 0,89
----- = 0,13
780

(163,93 – 144,57)
Mayıs 2008 =

144,57

Beklenmeyen fiyat artışı = 0,89- 0,13 = 0,76 ≥ 0,03'ten daha büyük olduğu için ihalesi 2006 yılının Mayıs ayında yapılan söz konusu yapım işinde, uygulama ayı Mayıs 2008 tarihinde beklenmeyen fiyat artışı vardır.

Örnek 2: 2008 yılının Ocak ayında ihalesi yapılan bir yapım işinde, düz ve nervürlü beton çelik çubuğu için, Mayıs 2008 uygulama ayında beklenmeyen fiyat artışı olup olmadığının hesabı:

PİYASA FİYATINDAKİ ARTIŞ ORANI

ÜFE GENEL ENDEKSİNDEKİ ARTIŞ

Beklenmeyen Malzemenin Mayıs Fiyatı-Ocak Fiyatı
Ocak) endeksi Ocak Fiyatı
Fiyat artışının => -----

ÜFE Genel (Mayıs-
Ocak) endeksi Ocak ayı

Gerçekleştiği Malzemenin Ocak(ihale tarihi) fiyatı
endeksi Ocak ayı
Ay

ÜFE Genel Ocak ayı

$$\frac{(1479 - 843)}{843} = 0,75$$

$$\frac{(163,93 - 145,18)}{145,18} = 0,13$$

Mayıs 2008 => ----- = 0,75 Mayıs 2008 => ----- = 0,13

Beklenmeyen fiyat artışı = 0,75- 0,13 = 0,62 ≥ 0,03'ten daha büyük olduğu için ihalesi Ocak 2008 tarihinde yapılan söz konusu yapım işinde, uygulama ayı Mayıs 2008 tarihinde beklenmeyen fiyat artışı vardır.

2- Kamu İhale Kurumu tarafından yapılan hesaplama sonucunda, aylar itibariyle beklenmeyen fiyat artışının aşağıdaki şekilde (Tablo-I, Tablo-II, Tablo-III) gerçekleştiği tespit edilmiştir. İdare tarafından tablolardaki (Tablo-I, Tablo-II, Tablo-III) ihalenin yapıldığı ay satırları esas alınarak, uygulama ayında beklenmeyen fiyat artışının olup olmadığı tespit edilecek ve buna göre ilave fiyat farkının hesaplanıp hesaplanmayacağına karar verilecektir.

a) Düz ve nervürlü beton çelik çubuğu ve hasır çelik boru için aylar itibariyle beklenmeyen fiyat artışı;

Aylar İtibariyle Beklenmeyen Fiyat Artışını Gösterir Tablo-I

İhalenin gerçekleştirildiği ay	UYGULAMA AYLARI (2008)									
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	
1/1/2008 tarihinden önce	0,077	0,093	0,350	0,446	0,762	0,861	0,978	0,389	0,116	
2008	Ocak	-	Yok	0,249	0,334	0,625	0,717	0,823	0,281	Yok
	Şubat	-	-	0,226	0,308	0,587	0,675	0,778	0,256	Yok
	Mart	-	-	-	0,057	0,275	0,344	0,423	Yok	Yok
	Nisan	-	-	-	-	0,197	0,260	0,331	Yok	Yok
	Mayıs	-	-	-	-	-	0,051	0,107	Yok	Yok

b) Her çeşit profil demiri ve ray için aylar itibariyle beklenmeyen fiyat artışı;

Aylar İtibariyle Beklenmeyen Fiyat Artışını Gösterir Tablo-II

İhalenin gerçekleştirildiği ay	UYGULAMA AYLARI (2008)									
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	
1/1/2008 tarihinden önce	Yok	Yok	0,121	0,158	0,393	0,448	0,521	0,410	0,360	
2008	Ocak	-	Yok	0,108	0,144	0,375	0,429	0,501	0,392	0,343
	Şubat	-	-	0,088	0,121	0,344	0,395	0,464	0,360	0,313
	Mart	-	-	-	Yok	0,223	0,269	0,329	0,238	0,197
	Nisan	-	-	-	-	0,183	0,226	0,282	0,198	0,159
	Mayıs	-	-	-	-	-	0,035	0,080	Yok	Yok

c) Köşebent, lama, sac ve çelik boru için aylar itibariyle beklenmeyen fiyat artışı;

Aylar İtibariyle Beklenmeyen Fiyat Artışını Gösterir Tablo-III

İhalenin	UYGULAMA AYLARI (2008)
----------	------------------------

gerçekleştirildiği ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	
1/1/2008 tarihinden önce	0,056	0,263	0,473	0,690	0,684	0,825	0,756	0,730	0,580	
2008	Ocak	-	0,194	0,391	0,593	0,586	0,719	0,653	0,630	0,489
	Şubat	-	-	0,156	0,314	0,305	0,413	0,357	0,342	0,228
	Mart	-	-	-	0,127	0,116	0,207	0,158	0,149	0,054
	Nisan	-	-	-	-	Yok	0,066	Yok	Yok	Yok
	Mayıs	-	-	-	-	-	0,076	0,034	Yok	Yok

İlave fiyat farkı hesabı

1- Türk parası veya yabancı para birimi cinsinden sözleşmeye bağlanan işlerde ilave fiyat farkı, “ $F = (M \times P_0) \times [[(P_n - P_0) / P_0] - [0,90 \times (T_n - T_0) / T_0]]$ ” formülüne göre hesaplanır.

2- İlave fiyat farkı hesabında esas alınacak malzeme miktarı, işin onaylı projesine göre fiilen yapılan işin metrajı hesaplanarak tespit edilecektir. İşin projesinde belirtilen miktardan daha fazla malzeme kullanılması durumunda da işin projesine göre yapılması gereken miktar esas alınarak ilave fiyat farkı hesabı yapılır.

3- İlave fiyat farkı hesabında kullanılacak “1994 Temel Yıllı Toptan Eşya Fiyatları Endeksi (TEFE) Sektörlere Göre Endeks Sayıları” aşağıdaki şekilde olup, hesaplama aşağıdaki yöntem kullanılarak yapılacaktır.

ESASLARIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK TEFE ENDEKSLERİ									
Aralık 2007	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
10415.76	10844.16	11554.76	13231.20	14769.24	15744.67	16530.17	16962.16	15250.37	13963.38

Örnek-1) 1/1/2008 tarihinden önce ihale edilmiş bir yapım işinin imalatında fiilen kullanılan düz ve nervürlü beton çelik çubuğu ve hasır çeliğin fiyatlarında 2008 yılının Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül uygulama aylarında beklenmeyen fiyat artışı olduğu Tablo-I’de görülmektedir.

Söz konusu işte, Haziran ayında gerçekleştirilen bir imalatta kullanılan 10 Ton nervürlü beton çelik çubuğu için ilave fiyat farkı;

$$F = (M \times P_0) \times [[(P_n - P_0) / P_0] - [0,90 \times (T_n - T_0) / T_0]]$$

$$F = (10 \times 780) \times [[(1559 - 780) / 780] - [0,90 \times (16530,17 - 10415,76) / 10415,76]]$$

$$F = (7.800) \times [0,999 - 0,528]$$

$$F = (7.800) \times 0,471$$

$$F = 3.673,80 \text{ TL' olarak hesaplanmaktadır.}$$

Örnek-2) Ocak 2008 yılında ihalesi yapılan bir yapım işinin imalatında fiilen kullanılan, “profil demiri ve ray” için, Mayıs 2008 uygulama ayında beklenmeyen fiyat artışı olduğu Tablo-II’de görülmektedir.

Mayıs ayında gerçekleştirilen bir imalatta kullanılan 10 Ton profil demiri için ilave fiyat farkı;

$$F = (M \times P_0) \times [[(P_n - P_0) / P_0] - [0,90 \times (T_n - T_0) / T_0]]$$

$$F = (10 \times 1011) \times [[(1521 - 1011) / 1011] - [0,90 \times (15744,67 - 10844,16) / 10844,16]]$$

$$F = (10110) \times [0,504 - 0,407]$$

$$F = (10110) \times 0,097$$

$$F = 980,67 \text{ TL' olarak hesaplanmaktadır.}$$

Örnek-3) 2008 yılının Nisan ayında ihalesi yapılan bir yapım işinin imalatında fiilen kullanılan, “Köşebent, Lama, Sac ve Çelik Boru” için, Temmuz 2008 uygulama ayında beklenmeyen fiyat artışı olduğu Tablo-III’de görülmektedir.

Temmuz ayında gerçekleştirilen bir imalatta kullanılan 10 Ton Çelik Boru için ilave fiyat farkı;

$$F = (M \times P_0) \times [[(P_n - P_0) / P_0] - [0,90 \times (T_n - T_0) / T_0]]$$

$$F = (10 \times 1622) \times \left[\frac{(1719-1622)}{1622} - [0,90 \times (16962,16-14769,24)/14769,24] \right]$$

$$F = (16220) \times [[0,060] - [0,134]]$$

$$F = (16220) \times [-0,074]$$

$$F = -1200,28. \text{ TL' olarak hesaplanmaktadır.}$$

Beklenmeyen fiyat artışı tanımına göre 2008 yılının Nisan ayında gerçekleştirilen bir yapım işinin imalatında Temmuz 2008 uygulama ayında kullanılan

“çelik boru”nun fiyatında beklenmeyen fiyat artışı olmakla birlikte, ilave fiyat farkı formülüne göre yapılan hesaplama sonucunda elde edilen değer ineksi (-) çıkması nedeniyle bu ayda kullanılan çelik boru için ilave fiyat farkı ödemesi yapılmayacaktır.

Uygulama esasları

1- Yüklenicilerin, ilave fiyat farkından yararlanabilmesi için idareye yazılı olarak başvuruda bulunması gerekmektedir.

2- İşin kesin kabulü yapılmış olsa dahi, imalatta kullanılan Esaslar kapsamındaki malzemeler için yüklenicinin talebi halinde ilave fiyat farkı hesabı yapılır.

3- İmalatta kullanılan malzemenin cinsine göre yukarıdaki beklenmeyen fiyat artışı tabloları dikkate alınarak; 31/5/2008 tarihinden önce ihale edilen yapım işlerinde, iş kalemleri veya iş gruplarının imalatında 1/1/2008 ile 30/9/2008 tarihleri arasında fiilen kullanılan her çap ve boyda düz ve nervürlü beton çelik çubuğu, her ebat ve ağırlıkta hasır çelik, her ebatla köşebent, lama, her ebat ve kalınlıkta sac, her çap ve boyda çelik boru, her çeşit profil demiri ile ray için ilave fiyat farkı formülüne göre hesaplanacak tutar üzerinden yükleniciye ilave fiyat farkı verilmesi gerekmektedir.

4- Yapım işlerinde, 1/1/2008 tarihinden sonra iş kalemleri veya iş gruplarının imalatında kullanılan ve fiyatında beklenmeyen artış olan malzemelere ilave fiyat farkı verilmesi öngörüldüğünden, bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasındaki formüle göre yapılan hesaplama sonucunda ilave fiyat farkının artı (+) çıkması halinde yükleniciye ilave fiyat farkı verilir, eksi (-) çıkması durumunda, yükleniciye ödenecek hakediştten fiyat farkı kesintisi yapılmaz.

5- Sözleşmesinin normal süresi sona eren ancak idarenin izni ile cezalı çalışılmak üzere süre uzatımı verilen işlerde, sözleşme süresi içerisinde iş programına uygun olarak gerçekleştirilen imalatta kullanılan malzeme için ilave fiyat farkı verilebilecek olup, işin cezalı çalışan kısmında gerçekleştirilen imalatta kullanılan malzeme için ilave fiyat farkı verilmez.

6- Mücbir sebep veya idarenin kusuru nedeniyle süre uzatımı verilmiş ise, uzatılan süreye göre idarece onaylanan revize iş programına uygun olarak Esaslarda yer alan hükümlere göre imalatta kullanılan malzeme için ilave fiyat farkı verilir. Bu dönemdeki işlerde de yüklenicinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle revize iş programına uyulmazsa Esasların 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

7- Esasların 6 ncı maddesinin 6 ncı fıkrasına göre uygulama yapılabilmesi için artış veya azalış hesabının en geç 30/9/2008 tarihi itibarıyla yapılmış olması

gerekmekte olup, bu hükmün uygulamasında hakedişe esas miktarlar için uygulama ayına göre ilave fiyat farkı hesabı yapılır. İmalatta kullanılan malzeme miktarındaki artış veya azalış için ise kesin metraj sonucunda artış veya azalışın kesinleştirildiği ay esas alınarak aradaki fark miktar için ilave fiyat farkı hesabı yapılır. Bu durumda, ilave fiyat farkı öncelikle uygulama ayındaki miktarlar esas alınarak, daha sonra kesin metraj sonucunda oluşan fark miktar esas alınarak hesaplanır.

Örneğin; 2008 yılının Ocak ayında ihalesi yapılan bir yapım işinin Şubat ayında gerçekleştirilen imalatında kullanılan hakedişe esas nervürlü beton çelik çubuğunun miktarı 100 ton, Ağustos ayında yapılan kesin metraj sonucunda imalatta kullanılan nervürlü beton çelik çubuğunun miktarı ise 120 ton olarak tespit edilmiştir.

Bu durumda, ilave fiyat farkı hesabı 100 ton nervürlü beton çelik çubuğu için uygulama ayı olan Şubat ayı itibariyle, 20 ton için ise metrajın kesinleştirildiği Ağustos ayı uygulama ayı gibi değerlendirilerek ilave fiyat farkı hesabı yapılır.

8- Yapım işinin kabulleri ve kesin hesabı yapılmış olsa dahi, idareye yazılı olarak başvuruda bulunan yükleniciye yukarıdaki esaslara göre ilave fiyat farkı verilir.

BAKIŞ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE DENETİM LTD. ŞTİ.
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
İLHAN ALKILIÇ